

kolumni

Tanja Kuronen
on sosiaalipolitiikan
(a)ikuisopiskelija,
uusperheen
emäntä ja
parantumaton
maailmanparantaja.

Koulun penkissä

Lapsi kyhöttää neuvottelupöydän ääressä. Luokanopettaja, erityisopettaja, koulukuraattori ja perheneuvolapsykologi tivaavat lapselta, mikä siinä koulunkäynnissä on niin vaikeaa.

Opettajalle lapsi on oppilas, hankala ja kuriton, laiskakin. Erityisopettajan näkökulmasta lapsella on oppimisvaikeuksia, kuraattorin ja psykologin mielestä hankaluuksia sopeutumisessa.

Äidille lapsi on lapsi. Lapsi on erilainen eri paikoissa ja hankala kaikkialla. Lapsi hahmottaa asiat omalla tavallaan, ei oikealla tai väärällä – vaikkakin eri tavalla kuin kouluopetus edellyttää.

Lapsi ei siedä ryhmädynamiikan epäoikeudenmukaisuuksia kuten sitä, että suositut tytöt valitsevat toisensa koripallojoukkueeseen ja kaverit syöttelevät vain toisilleen. Opettajan mielestä lapsen on vaikea ymmärtää koripalloa. Lentopallosta lapsi sen sijaan pitää. Siinä jokaisella on oma tontti puolustettavanaan, eivätkä tyttöklikit pääse yhteistyöhön. Opettajan mielestä lapsi ymmärtää lentopalloa.

Lapsen mielestä tarinassa saa olla kirosanoja, jos tarina kertoo sellaisista ihmisistä, joiden sanavarastoon kiro sanat kuuluvat. Lapsen mielestä vihainen ihminen sanoo ”Mitä vittua” eikä ”Mitä ihmettä”. Opettajan mielestä lapsi ei ymmärrä tarinankirjoittamisen sääntöjä. Lapsen mielestä opettaja ei ymmärrä tarinoista mitään.

Äiti haluaisi valaa lapseen uskoa ja itsetuntoa, mutta koulun mielestä äidin tehtävä on tukea lapsen koulumuotoisuutta, jotta lapsi tottelisi kitkattomasti. Koulun mielestä lapsen tulisi ”oppia sietämään harmia” – eli kaikkia niitä sääntöjä, joiden puitteissa ”hyvin sopeutuvat” lapset pääsevät pätemään.

Äiti taas näkee lapsessa lahjakkuutta ja sisäistä paloa, jonka sammuttaminen olisi paitsi tyhmää ja julmaa, todennäköisesti myös mahdotonta. Koulun ulkopuolisessa elämässä lapsi sitä paitsi tuottaa valtavasti iloa kekseliäisyydellään.

Tämän tarinan äiti olen minä. Lapselle se on hyvä asia. Satun olemaan riittävän aikuinen ja ”akateeminen”, valmis ja halukas puolustamaan lasta. Siedän sitä, että minua, parisuhdettani ja kasvatuseriaitteitani ja lapsen harrastuksia ja kotioloja ruoditaan, epäillään ja arvostellaan. Pystyn selittämään lapsen näkökulmaa opettajille osoittaen samalla, että ymmärrän kouluympäristön erityiset vaatimukset.

Onneksi lapsen opettajatkään eivät ole pahimmasta päästä, ja perheneuvola tukee koulun ulkopuolista näkökulmaa lapsesta lapsena eikä vain oppilaana.

Mutta entä jos olisi toisin? Jos en osaisi edustaa lastani ja perhettämme, jos selitykseni jättäisivät kotiolosuhteemme epäilyttävään valoon, jos olisin pykälää boheemimpi tai kouluvastaisempi? Miten lapsen kävisi, jos hän jäisi yksin neuvottelupöydän ääreen?